

**Anotācija pētījumam “Iedzīvotāju informētība un izpratne par
deinstitutionalizācijas procesu”**

Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti latviešu valodā	Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti angļu valodā
Izvērtējuma mērķis ir noskaidrot un analizēt visas sabiedrības informētības un izpratnes līmeni par deinstitutionalizācijas procesu Latvijā, it īpaši attiecībā uz cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem iekļaušanu sabiedrībā, kā arī tādējādi uzraudzīt komunikācijas pasākumu efektivitāti.	The aim of evaluation is to find out and analyse the level of awareness and understanding of the general public about the process of deinstitutionalization in Latvia, in particular regarding the inclusion of people with mental disorders in society, and thus to monitor the effectiveness of communication measures.
Deinstitutionalizācijas jēdzienu izprot 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Nozīmīgākie informācijas avoti par deinstitutionalizācijas procesu ir televīzija, ziņu portāli, radio un sociālie tīkli	The concept of de-institutionalization is understood by 17% of the Latvian population surveyed. The most significant sources of information on the de-institutionalization process are television, news portals, radio and social networks.
Par pasākumiem, lai ārpus ģimenes aprūpē esošiem bērniem nodrošinātu iespēju augt ģimenē, ir dzirdējuši 72% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.	72% of Latvia’s population surveyed have heard about measures to ensure that children that are in out of family care have an opportunity to grow in a family.
Par pasākumiem, lai sniegtu atbalstu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuri noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs ir dzirdējuši 60% pētījuma dalībnieku.	60% of the survey participants have heard about events to support children with functional disabilities that have a disability and who live in families.
Par pasākumiem, lai cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem varētu dzīvot patstāvīgi ārpus aprūpes institūcijas, ir dzirdējuši mazāk par pusi (45%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.	Less than half (45%) of the surveyed residents of Latvia have heard about measures to enable people with mental disorders to live independently outside the care institution.
Latvijas sabiedrībā dominē atbalsts dažādu deinstitutionalizācijas mērķa grupu (ārpus ģimenes aprūpē esošie bērni; bērni ar funkcionāliem traucējumiem; cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem) pilnvērtīgai iekļaušanai sabiedrībā, dzīvei ārpus aprūpes institūcijām	Support for the full integration into society and life outside of care institutions of various target groups of deinstitutionalisation (children in out of family care, children with functional disorders, people with mental disorders) dominates in the Latvian society.
Cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem bieži nākas saskarties ar negatīvu attieksmi (bailes, nepatika, vēlme izvairīties) no citiem cilvēkiem savu veselības problēmu dēļ. Tā uzskata gandrīz puse (47%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju un 73% respondentu, kuru ģimenēs ir kāda persona ar garīga rakstura traucējumiem.	People with mental disabilities often face a negative attitude (fear, dislike, desire to avoid) from other people due to their health problems. Almost half of the respondents in Latvia (47%) think so and 73% of respondents who have a person with a mental disorder in their families.
Kādu no “Cilvēks nevis diagnoze” reklāmām ir redzējis katrs trešais (33%) Latvijas iedzīvotājs.	One in three (33%) inhabitants of Latvia have seen one of the “Person not diagnosis” ads.

Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas	Sabiedrības informētības un izpratnes līmenis par deinstitucionalizācijas procesu Latvijā.
Pētījuma pasūtītājs	Latvijas Republikas Labklājības ministrija, Reģ.Nr. 90000022064
Pētījuma īstenotājs	Tirgus un sociālo pētījumu aģentūra "Latvijas Fakti"
Pētījuma īstenošanas gads	2018
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	3 630 euro bez PVN; Labklājības ministrijas projekts Nr.10.1.2.0/15/TP/009 "Tehniskā palīdzība publicitātei un sabiedrības informēšanai labklājības jomā (1.kārta)"
Pētījuma klasifikācija	Sabiedriskās domas pētījums
Politikas joma, nozare	Nodarbinātības un sociālā politika, Sociālā aizsardzība, Invalīdu vienlīdzīgas iespējas, Sociālā iekļaušana
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums (visa Latvija vai noteikts reģions/novads)	Visa Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as (piemēram, Latvijas iedzīvotāji darbaspējas vecumā)	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	Kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze
Kvantitatīvās pētījuma metodes:	
1) aptaujas izlases metode	Tiešās (personīgās) intervēšanas metode respondentu dzīves vietās. Respondentu dzīvesvietu atlasē izmantota nejaušā maršruta metode. Respondentu atlase veikta ar Kiša matricas palīdzību
2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	1004 Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem. Izlase aprēķināta, balstoties uz jaunākajiem statistikas datiem par Latvijas Republikas iedzīvotājiem
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)	Respondentu dzimums, vecums, tautība, izglītības līmenis, ienākumu līmenis uz vienu ģimenes locekli mēnesī, pamatnodarbošanās, nodarbinātības sektors, dzīvesvietas reģions, apdzīvotās vietas tips.
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Madara Puķe, Labklājības ministrijas Eiropas Savienības fondu departamenta projekta vadītāja, tel. 67782957, e-pasts madara.puke@lm.gov.lv
Pētījuma autori	Oksana Kurcalte, Ilze Gansone, Evija Mansone, Askolds Altenburgs, Ivars Krastiņš, Oskars Zalāns